

Inuusuttut ilinniarnerat suliffeqarnerallu

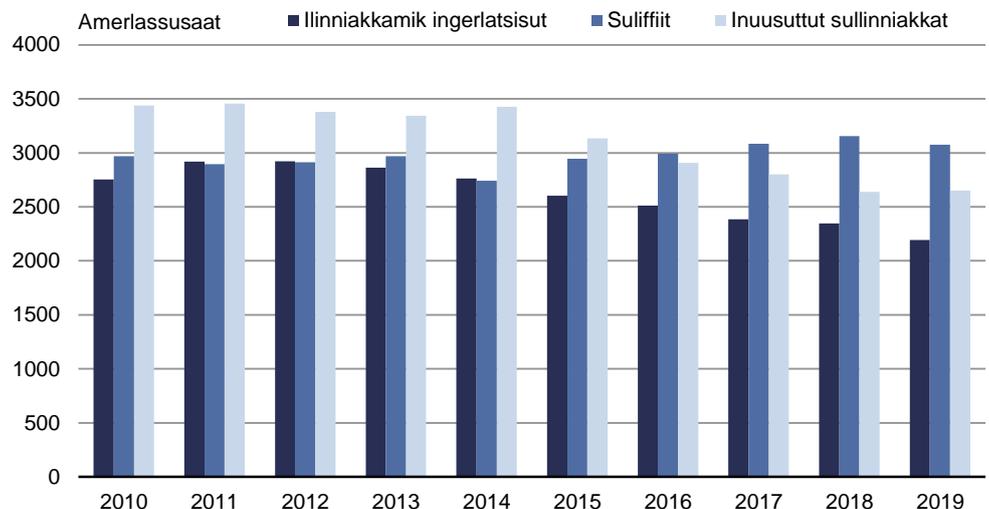
Ilinniartitaaneq
28. januaari 2021

2019-imi inuusuttut ilinniarnerat suliffeqarnerallu

2019-ip naanerani Kalaallit Nunaanni inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit 5-268-it imaluunniit 67 pct.-ii ilinniarnernat suliffeqarfinnulluunniit atassuteqarput. Taakkunannga 28 pct.-it ilinniakkamik ingerlatsipput, 39 pct.-iilu suliffeqarlutik.

2019-imi inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsinngitsut suliffeqanngitsulluunniit 33 pct.-inik annertussuseqarput. 2014-imiilli annertussusaat 5 procentpointinik appariarsimavoq. Piffissamilu pineqartumi inuusuttut suliffillit 8 procentpointinik qaffariarsimasut, ilinniakkamik ingerlatsisut 3 procentpointinik appariarsimapput.

Titartagaq 1. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit nalunaarsorsimanerat malillugu, 2010-2019

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Nalunaarut: Tabelimi inuusuttut Kalaallit Nunaata avataani efterskolertut ilinniakkamillu ingerlatsisut ilanngunneqarput.

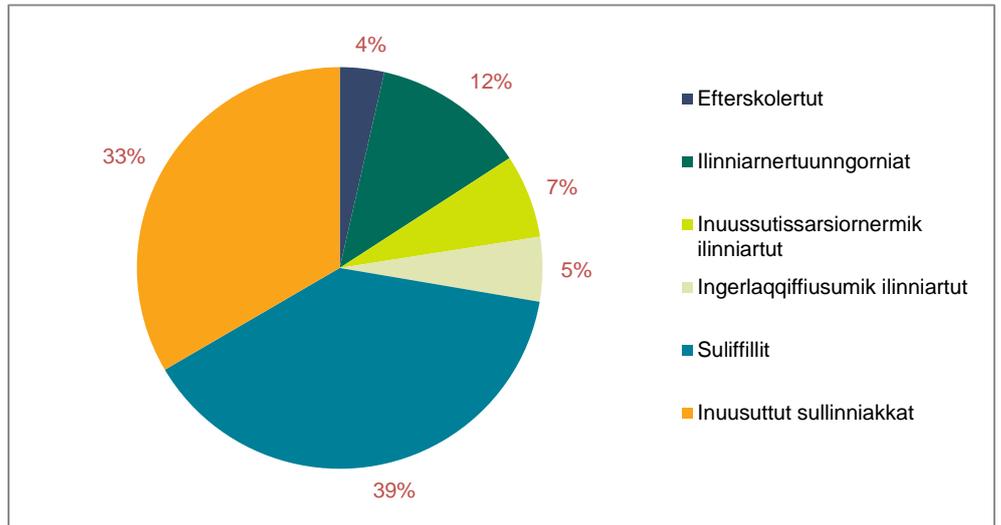
Inuusuttut sullinniakkat

Saqqummersitami matumani Kalaallit Nunaanni inuusuttut suliffeqarnerat ilinniarneralu sammeneqarpoq. Inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsinngitsut imaluunniit suliffeqanngitsut inuusuttunik sullinniakkanik taaneqarput.

Inuusuttuni sullinniakkani pineqarput inuusuttut suliffeqanngitsut aammalu suliffissarsiortutut nalunaarsorsimannngitsut. Periaatsimut immikkoortumi nassuiaat malillugu inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsisutut nalunaarsorsimasut, Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmili nalunaarsorsimannngitsut, inuusuttunut sullinniakkanut ilanngunneqarput.

2019-imi innuttaasut akornanni inuusuttut 7.917-it ataani takutinneqarput. Inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsisut saniatigullu suliffillit ilinniakkamik ingerlatsisutuinnaq nalunaarsorneqarput. Ilinniakkamillu ingerlatsisut efterskolernermet, inuusuttunut ilinniarfinnut ingerlariaqqiffiusumillu ilinniarnermut immikkoortiterneqarput.

Titartagaq 2. 2019-imi inuusuttunut 16-it 25-llu akornanni ukiulinnut nalunaarsuutit

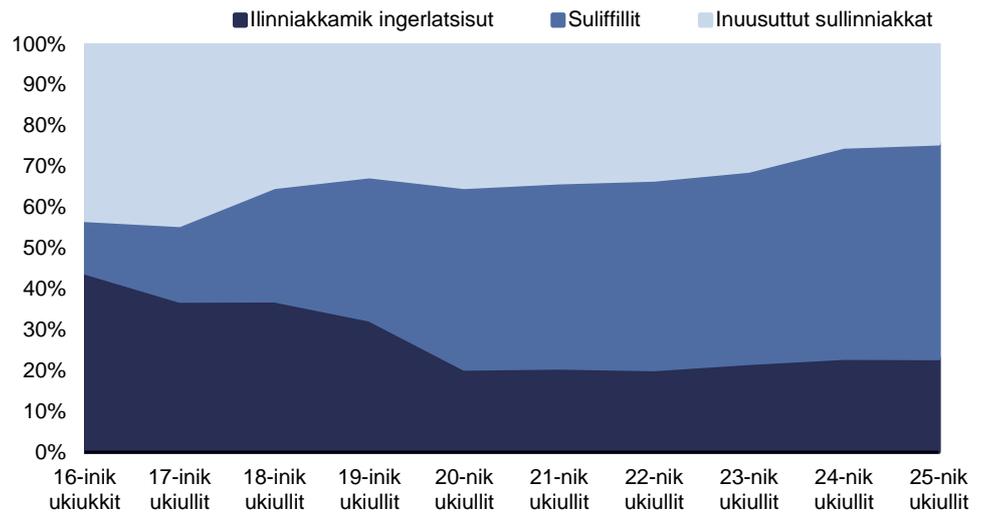

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Inuusuttuni sullinniakkani inuusuttuaqqat amerlanerusut

2019-imi ilinniakkamik ingerlatsisut annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu appariarput. 16-imiit 18-inut ukiullit 39 pct.-ii ilinniartuusut 25-nik ukiullit 23 pct.-ii ilinniartuupput. Suliffillit annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu qaffalaarsimapput. 16-imiit 18-inut ukiullit akornanni 20 pct.-it suliffeqarput, 25-nilli ukiullit affangajai suliffeqarlutik. Inuusuttunilu sullinniakkani pineqartut annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu aamma appariarput. 2019-ip naanerani 16-imiit 18-inut ukiullit akornanni 41 pct.-it suliffeqaratillu ilinniakkamik ingerlatsinngillat, 25-llu ukiullit akornanni 24 pct.-iullutik.

Titartagaq 3. 2019-imi inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit, ukiut nalunaarsugaanerlu malillugit

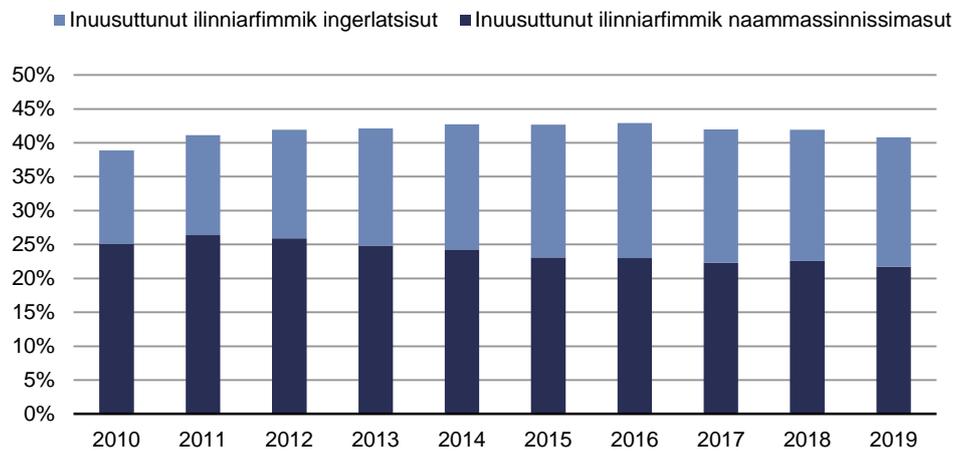

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Inuusuttunut ilinniarfimmik ilinniarsimasut annertussusaat

2019-imi inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit 41 pct.-ii ilinniakkamik ingerlatsipput imaluunniit inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimallutik.

Titartagaq 4. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimasut ingerlatsisulluunniit annertussusaat, 2010-2019

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Nalunaarut: Ilinniakkamik ingerlatsisuni ilinniartut siornatigut inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimangitsut kisimik pineqarput.

Inuusuttut sullinniakkat 12-inik ukioqarnermi najugarisaat

Nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermut 33 pct.-iusumut naleqqiullugu Upernavimmi, Qaanaami Tasiilamilu inuusuttut 40 pct.-init annertunerusut inuusuttuni sullinniakkani nalunaarsorsimapput. Ittoqortoormiini inuusuttut sullinniakkat 2016-imi 53 pct.-iniit 2019-imi 31 pct.-inut annikilleriarsimapput.

Tabel 1. Inuusuttut sullinniakkat agguaqatigiissinneri, 12-inik ukioqarnermi najugarisaat malillugit; 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nanortalik	40	41	40	36	40	39
Qaqortoq	36	36	34	33	26	33
Narsaq	38	36	34	34	32	35
Paamiut	51	41	42	34	37	37
Nuuk	34	30	28	27	26	28
Maniitsoq	34	33	27	30	29	29
Sisimiut	31	31	30	32	32	28
Kangaatsiaq	51	45	38	41	46	35
Aasiaat	33	28	31	26	28	33
Qasigiannugit	34	33	30	30	31	32
Ilulissat	38	35	32	32	33	31
Qeqertarsuaq	37	31	34	23	21	34
Uummannaq	35	35	40	32	32	32
Upernavik	51	48	50	50	44	44
Qaanaaq	49	44	52	49	45	48
Tasiilaq	56	53	47	56	46	50
Ittoqortoormiit	59	52	53	44	36	31
Kalaallit Nunaata avataani	31	29	31	29	26	32
Agguaqatigiissillugu	38	36	35	34	32	33

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisisaataasivimmi kisisisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG4>).

Nalunaarut: Kisisisit **ersarinnerusunik** nalunaaqtsersimasut tassaapput nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermiit qaffasinnerusut.

Eqikkaaneq

Tabel 2. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit nalunaarsugaanerat malillugit, 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Efterskolertut	356	316	355	352	357	280
Ilinniarnertuunngorniat	1.210	1.175	1.092	1.039	1.009	970
Inuusutissarsionermik ilinniartut	678	601	584	577	553	532
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniartut	518	512	480	417	429	411
Suliffillit	2.742	2.946	2.993	3.084	3.155	3.075
Inuusuttut sullinniakkat	3.427	3.133	2.908	2.802	2.639	2.649
Katillugit	8.931	8.683	8.412	8.271	8.142	7.917

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisisaataasivimmi kisisisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Tabel 3. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit ukiui nalunaarsugaanerilu malillugit, 2019

Ukiut	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Efterskolertut	221	57	2
Ilinniarnertuunngorniat	86	216	244	171	77	58	32	34	28	24
Inuusutissarsionermik ilinniartut	8	21	40	57	55	58	71	67	75	80
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniartut				7	20	45	74	76	95	94
Suliffillit	92	147	214	254	331	353	405	382	444	453
Inuusuttut sullinniakkat	308	351	269	234	260	263	289	251	215	209
Katillugit	715	792	769	723	743	777	871	810	857	860

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Tabel 4. Inuusuttut sullinniakkat Majoriami ingerlatsisut

	2015	2016	2017	2018	2019
Majoriami ingerlatsisut	516	455	374	336	294
Majoriami ingerlatsinngitsut	2.617	2.453	2.428	2.303	2.355
Inuusuttut sullinniakkat katillugit	3.133	2.908	2.802	2.639	2.649

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG6>).

Nalunaarut: Majoriami ingerlatsisut ilinniagaqarnersiutillit nalunaarsuutaannit naatsorsuutit. Atuartut ilinniagaqarnersiuteqanngitsut ilanngunneqanngillat.

Periaaseq

Saqqummersitami matumani inuusuttut suliffeqarnerat ilinniarneralu sammineqarpoq.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

Kisitsisitigut paasissutissani suliarineqartuni matumani nalunaarsuiffiit atorineqartut tassaapput:

- Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffia (1. januaari aallamerfigalugu).
- Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup aammalu Oqaatsinik Pikkorissarfiup Kalaallit Nunaanni Qallunaat Nunaannilu efterskolini atuartunik nalunaarsuiffii.
- Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup (USF-ip) nalunaarsuiffia.
- Naatsorsueqqissaartarfiup suliffilinnut nalunaarsuiffia (novembarimi naatsorsukkat).
- Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut naammassineqarsimasunut qaffasinnerpaanut nalunaarsuiffia.
- Namminersorlutik Oqartussat kommunillu pisortani ataatsimut akissarsialeriffiat.

Periaaseq

Qulaani paasissutissanik ataatsimoortitsinermi innuttaasunut ataasiakkaanut kisitsisitigut paasissutissanut nalunaarsuiffimmik pilersitsisoqarpoq, ukiup naalernerani paasissutissanik ataani pineqartunik imaqartumik:

- Ukiut aamma suaassuseq.
- Najugaq aammalu pineqartup ukiumi 12-inik ukioqalerfiani ukiup naanerani najugarisaa.
- Ilinniakkamik ingerlatsineq imaluunniit suliffeqarneq.
- Ilinniagaq naammassineqarsimasoq qaffasinnerpaaq.

Misissukkat amerlassusaat

Ukiumi kisitsiviusumi naatsorsuutini pineqarput ukiup naalernerani 16-it 25-illu akornanni ukiullit aammalu tunngavilersuutininik ataani taaneqartunik naammassinnissimasut:

1. Ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni inunnik nalunaarsuiffimmi (najugaqavissutut) allassimaneq.
2. Ukiup naalernerani Kalaallit Nunaanni inunnut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimaneq aammalu ukiup kisitsiviusup ingerlanerani Kalaallit Nunaata avataani efterskolimik ilinniakkamilluunniit ingerlatsisimalluni naammassinnissimaneq imaluunniit unitsitsisimaneq.
3. Ukiup naalernerani Kalaallit Nunaanni inunnut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimanninneq kisiannili ukiumi kisitsiviusumi qaammat decembarimi Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani efterskolimik ilinniakkamilluunniit meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ingerlataqartutut nalunaarsorsimaneq.

Najugaq

Najukkanut paasissutissani inunnik nalunaarsuisarfimmi najugaq aallaavigineqarpoq. Ilinniarfinni Kalaallit Nunaanniittuni nalunaarsorsimasut inunnullu nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorsimannigitsut ukiup kisitsiviusup tulliani najugaat atorneqarput. Aammattaq ukiumi qaangiuttumi qaninnermi najugaq nalunaarsorneqarsimasoq atorneqarpoq. Ilinniakkanik ingerlatsisut ataasiakkaat Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut nalunaarsuisarfiani allassimannigillat, taakkununga ilinniarfiup adressia atorneqarpoq.

Nunani allani ilinniarfinni nalunaarsorsimasut nunami allami najugaqartutut taaneqarput, Kalaallit Nunaanni innuttaasunut nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorsimanerat apeqqutaatinnagu.

Ukiuni pineqartuni najugarisap atuutsinneqartup saniatigut aammalu ukiumi 12-inik ukioqalerfiup naanerani najugarisimasaaq nalunaarsorneqarpoq. 12-inik ukioqarlutik inuit nalunaarsuiffianni nalunaarsorneqarsimannigitsut Kalaallit Nunaata avataani najugaqartutut nalunaarsorneqarput.

Ivittuuni najugallit Nuummi najugalittut nalunaarsorneqarput.

Ilinniarnermut suliffeqarnermulluunniit killiffiit

Inuusuttut ukiumi kisitsiviusumi qaammat decembarimi ilinniakkamik ingerlatsisutut suliffeqartutulluunniit (novembarimi) imaluunniit ilinniakkamik ingerlatsinngitsutut suliffeqanngitsutullu nalunaarsorneqarput. Nalunaarsuinerillu pingaarnersiorneqarput, ilinniakkamik ingerlatsisoq suliffeqartorlu taamaallaat ilinniakkamik ingerlatsisutut naatsorsorneqarpoq.

Efterskolinik ilinniakkanillu ingerlatsisut tassaapput Naatsorseqqissaartarfiup ilinniartitaanermut nalunaarsuiffiani nalunaarsorsimasut. Efterskolernerit eqqaassanngikkaanni ingerlatsinerit inuusuttunut qaffassarluni ilinniarfinningaanniit qummullu qaffasissusillit taamaallaat nalunaarsorneqarput (ISCED-ni qaffasissuseq 3 qummullu).

Inuusuttut ilinniakkanik ingerlatsinatillu suliffeqanngitsut inuusuttunik sullinniakkanik taaneqarput. Inuusuttut sullinniakkat tassaapput inuusuttut suliffeqanngitsut aammalu inuusuttut suliffissarsiuunngitsut. Inuusuttunut sullinniakkanut ilaasinnaapput 16-inik ukioqalereersimallutik meeqqat atuarfiannik naammassinnissimasut aammalu piginnaanngorsarluni ilinniarnernik ingerlatsisut, assersuutigalugu Majoriami (ISCED-ni qaffasissuseq 2). Taamatutaaq inuusuttuni sullinniakkani ilaasinnaapput ilinniakkanik ingerlatsisut kisiannili Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmi nalunaarsorneqarsimanngitsut.

Inuusuttut sullinniakkat Majoriami akuerisaasimasut annertussusaat immikkut kisitsisitigut paasissutissiarineqarput. Tassani ilinniagaqarnersiutillit, assersuutigalugu Majoriami FA-mik ukiumik ataatsimik sivisussuseqartumi atuartut ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatitaasullu nalunaarsuutaat tunngavigineqarput. Atuartullu qaammat decembarimi ilinniagaqarnersiutillit nalunaarsorsimanngitsut ilanngunneqanngillat.

Ilinniagaq naammassisimasaq qaffasinnerpaaq

Inuusuttunut misissukkani ilaasunut tamanut ukiup kisitsiviusup pineqartup naanerani ilinniagaq naammassisimasaq qaffasinnerpaaq nalunaarsorneqarpoq. Piginnaanngorsarluni ilinniarfiit saniatigut ilinniarnertuunngorniarfiit ilinniakkanut naammassineqarsimasunut ilaatinneqarput.

Pineqartut ilinniakkanut naammassisimasanut qaffasinnerpaanut atassuserneqarput, aammalu ilinniarnertuunngorniarfinnut, inuussutissarsiornermik ilinniarfinnut, ingerlariaqqiffiusumik ilinniarfinnut ilinniagaqarsimanngitsunulluunniit agguataarneqarlutik. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmik isumaqatigiissuteqarneq malillugu angusanik qaffassaalluni pikkorissarnerit ilinniakkatut qaffasinnerpaatut naammassineqarsimasut ilinniarnertuunngorniarfiit ataannut inissinneqarput. Angusanik qaffassaalluni pikkorissarnerit ISCED2011-mi qaffasissuseq 4-rimi inissisimapput, tigusaanissamullu piumasaqaataavoq ilinniarnertuunngorniarfimmik naammassinnissimanissaq.

Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut qaffasinnerpaanut nalunaarsuisarfia Kalaallit Nunaanni najugaqartunik taamaallaat imaqarpoq. Taamaattumik misissukkat qaffasinnerpaamik ilinniagarisimasaannut, Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuisarfiani piffissami pineqartumi qaninnermi, nalunaarsugaasimanerit atorneqarput. Kalaallit Nunaatalu avataani piffissami sivisuumi ilinniakkamik ingerlataqarsimasut kisitsisitigut paasissutissani matumani saqqummiunneqartunit ilinniagaat qaffasinnerusinnaapput.

Nalunaarsuutinit siullernit allannguutit

Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup nalunaarsuisarfia nalunaarsuisarfiuvoq ataavartumik, aammattaaq ukiumi siuliini naqiteriikkanik, naqqiinernik ingerlatsiviusoq. Kisitsisitigut paasissutissani matumani nalunaarsuutit najoqqutarineqartut allanngorput, Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaanut kingullernut ilinniakkanut qaffasinnerpaanut naammassineqarsimasunut ingerlanneqartunullu najoqqutarineqartut paasissutissat assigiit atuutsinneqalerlutik.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Saaffiginniffissaq

Emil Malta

E-mail: emim@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

